

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5 Vtrum omnes obliget.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

personarum locum non habet. Nō enim est personarum acceptor qui ex liberalitate de suo dat vni, & non alteri: sed si esset dispensator bonorū communium, & non distribueret aequaliter secundum merita personarum, esset personarū acceptor. Salutaria autem beneficia Deus humano generi cōfert ex sua gratia: vnde non est personarum acceptor, si quibusdam prae aliis cōferat. vnde dicit Aug. in lib. de predestinatione sanctorū: * Omnes quos Deus docet, misericordia docet: quos autem non docet, iudicio non docet. hoc enim venit ex damnatione humani generis pro peccato primi parentis.

AD TERTIVM dicendum, q̄ beneficia gratiae subtrahuntur homini propter culpam: sed beneficia naturalia non subtrahuntur, inter quae sunt ministeria angelorum, quae ipse naturarum ordo requirit, ut. per media gubernentur infima: & etiam corporalia subsidia, quae non solū hominibus, sed etiam iumentis Deus administrat, secundum illud Ps. 35. Homines & iumenta saluabis Domine.

¶ Super Questionis
maxime ostendit,
Articulus quintus
& sextus.

ARTICVLVS V.

*Utrum omnes homines obligantur
seruare legem veterem.*

AD QVINTVM sic proceditur. Videtur q̄ omnes homines obligantur ad obseruandam veterem legē. Quicumque enim subditur regi, oportet, q̄ subdatur legi ipsius: sed vetus lex est data a Deo, qui est rex oīs terrae, vt in Psal. 46. dicitur. ergo omnes habitantes terram tenebantur ad obseruantiam legis.

¶ 2 Præ. Iudaei saluari non poterant, nisi legem veterem obseruarent: dicitur enim Deuter. 37. Maledictus qui non pmanet in sermonibus legis huius, nec eos opere perficit. si igitur alij homines sine obseruantia legis veteris potuissent saluari, peior

fuisse conditio iudeorum, quam aliorum hominum. ¶ 3 Præ. Gentiles ad ritum iudaicum, & ad obseruantias legis admittebantur. dicitur enim Exo. 12. Si quis peregrinorum in vestra voluerit transire coloniam, & facere Phasē domini, circumcidetur prius omne masculinum genus, & tunc rite celebrabit, eritq; simul sicut indigena terra. Frustra autem ad obseruantias legales fuissent extranei admissi ex ordinatione diuina, si absque legalibus obseruantis saluari potuissent. ergo nullus saluari poterat, nisi legem obseruaret.

SED CONTRA est, q̄ Dion. dicit 9. cap. cæl. hier. * q̄ multi Gentilium p angelos sunt reducti in Deū: sed constat, q̄ Gentiles legē non obseruabāt. ergo absque obseruantia legis potuerunt aliqui saluari.

RESPON. Dicendum, q̄ lex vetus manifestabat praecepta legis naturae, & superaddebat quaedā propria praecepta. Quantum igitur ad illa, quae lex vetus cōtinebat de legē naturae, omnes tenebātur ad obseruantiam veteris legis, non quia erāt de veteri lege, sed quia erant de lege naturae: sed quantum ad illa quae lex vetus superaddebat, nō tenebātur aliqui ad obseruantiam veteris legis, nisi solus populus iudeorum. Cuius ratio est: quia lex vetus, sicut dictum

A est, * data est populo iudeorum, ut quandam praerogatiuam sanctitatis obtineret propter reuerentiam Christi, qui ex illo populo nasciturus erat. Quaecūque aut statuantur ad specialem aliquorum sanctificationem, non obligāt nisi illos: sicut ad quēdam obligantur clerici, qui mancipātur diuino ministerio, ad quae laici non obligātur. similiter & religiosi ad quēdam perfectionis opera obligantur ex sua professione, ad quae saeculares non obligantur. & similiter ad quēdam specialia obligabatur populus ille, ad quae alij populi non obligabantur: unde dicitur Deuter. 18. Perfectus eris, & absque macula coram domino Deo tuo: & propter hoc etiam quādam professione utebantur, ut patet Deut. 26. Profiteor hodie coram domino Deo tuo &c.

B AD PRIMVM ergo dicendū, quod quicumque subduntur regi, obligantur ad legem eius obseruandam, quam omnibus communiter proponit: sed si instituat aliqua obseruanda a suis familiaribus ministris, ad haec ceteri non obligantur.

AD SECYNDVM dicendum, quod homo quātō Deo magis coniungitur, tantō efficacius cōditionis: & ideo quanto populus iudeorum erat astrictus magis ad diuinum cultum, dignior alijs populis erat. unde dicitur Deut. 4. Quae est alia gens sic incluta, ut habeat ceremonias, iustaq; iudicia, & uniuersam legem? & similiter etiam quātum ad hoc sunt melioris conditionis clerici, quā laici: & religiosi, quā saeculares.

C AD TERTIVM dicendum, q̄ Gentiles perfectius & securius salutem consequerentur sub obseruantijs legis, quam sub sola lege naturali: & ideo ad eas admittebantur. Sicut etiam nunc laici transeunt ad clericatum, & saeculares ad religionem, quamuis absque hoc possint saluari.

ARTICVLVS VI.

Utrum lex uetus conuenienter data fuerit tempore Moyſi.

AD SEXTVM sic proceditur. Videtur q̄ lex vetus non conuenienter fuerit data tempore Moyſi. Lex. n. uetus disponebat ad salutem, quae erat futura per Christum, sicut dictum est: sed statim homo post peccatū indiguit huiusmodi salutis remedio. ergo statim post peccatum lex uetus debuit dari.

D ¶ 2 Præ. Lex uetus data est propter sanctificationem eorum, ex quibus Christus nasciturus erat: sed Abraham incepit fieri promissio de semine, quod est Christus, ut habetur Genes. 12. ergo statim tempore Abraham debuit lex dari.

¶ 3 Præ. Sicut Christus non est natus ex aliis descendentibus ex Noe, nisi ex Abraham, cui facta est promissio: ita enim non est natus ex aliis filiis Abraham, nisi ex Dauid, cui est promissio renouata, secundum illud 2. Reg. 23. Dixit vir, cui cōstitutum est de Christo Dei iacob. ergo lex vetus debuit dari post Dauid, sicut data est post Abraham.

E SED CONTRA est, quod Apostolus dicit ad Gal. 3. quod lex propter transgressionem posita est, donec ueniret semen cui promiserat, ordinata per angelos in manu mediatoris, id est, ordinabiliter data, ut glos. * dicit. ergo congruum fuit, ut lex uetus illo temporis ordine traderetur.

RESPON. dicendum, quod cōuenientissime lex uetus data fuit tempore Moyſi. Cuius ratio potest accipi ex duobus, secundū quod quilibet lex duobus generibus hominum imponitur. Imponitur. n. quibusdam duris & superbis, qui per legē compeſcuntur & domantur. Imponitur etiam bonis, qui per legem

Art. praeg.

3. q. 70. ar. 9.
ad 2. & 4. di.
1. q. 1. ar. 2. q.
4. co. & Gal.
3. lec. 7.

Glos. ordi.
nata ibi.